

Skutki wypowiedzenia umowy kredytu wbrew zakazowi orzeczonemu przez sąd

W sporach kredytobiorców z bankami, w szczególności prowadzonych wokół kredytów indeksowanych, coraz częściej sąd zabezpiecza roszczenia kredytobiorców, zakazując bankowi złożenia oświadczenia o wypowiedzeniu umowy kredytu. Warto zastanowić się, czy – a jeśli tak, to jaką – sankcją dotknięte byłyby oświadczenia banku o wypowiedzeniu umowy kredytowej wbrew orzeczonemu zakazowi.

PAWEŁ BIEŻUŃSKI

Na wstępie należy zaznaczyć, że zabezpieczyć poprzez zakaz wypowiedzenia umowy kredytu można jedynie roszczenie niepieniężne (np. o ustalenie nieważności tej umowy) i to zgłoszone jako roszczenie główne, a nie ewentualne¹. Wynika to z otwartego katalogu sposobów zabezpieczenia roszczeń niepieniężnych – zgodnie z art. 755 § 1 k.p.c. sąd udziela zabezpieczenia w taki sposób, jaki stosownie do okoliczności uzna za odpowiedni, nie wyłączając sposobów przewidzianych dla zabezpieczenia roszczeń pieniężnych. Sąd w szczególności może unormować prawa i obowiązki stron lub uczestników postępowania na czas trwania postępowania (art. 755 § 1 pkt 2 k.p.c.). Może to polegać na ustanowieniu, stosownych do przedmiotu sprawy, nakazów lub zakazów obciążających obowiązowanego².

Katalog sposobów zabezpieczenia roszczeń pieniężnych (o zapłatę) jest zamknięty³. Nie można zatem stosować innych sposobów zabezpieczenia poza wymienionymi w art. 747 k.p.c., a omawianego w niniejszym tekście sposobu zabezpieczenia w tym katalogu nie ma.

Konsekwencje dokonania czynności prawnej wbrew zakazowi

Ustawa procesowa nie określa skutku dokonania czynności prawnej przez obowiązowanego wbrew orzeczonemu wobec niego zakazowi. Brak przepisu sankcjonującego niezgodne z prawem działanie obowiązowanego nie oznacza

¹ Zob. np. postanowienie SA w Krakowie z 3.09.2012 r. (I ACz 1198/12), Legalis.

² Por. K. Flaga-Gieruszyńska [w:] K. Flaga-Gieruszyńska, A. Zieliński, *Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz*, Warszawa 2019, komentarz do art. 755, teza 8.

³ Zob. np. postanowienie SA we Wrocławiu z 19.04.2012 r. (I ACz 685/12) oraz zamiast wielu F. Zedler, *Postępowanie zabezpieczające i egzekucyjne. Komentarz. Tom 1. Postępowanie zabezpieczające*, Toruń 1995, s. 67.